

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34/1, tweede lid, en artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering beoogt uitvoering te geven aan bepalingen die in het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en in het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van het centrale contactonderzoek door een samenwerkingsverband van externe partners, het lokale contactonderzoek door lokale besturen of zorgraden en tot organisatie van de COVID-19-teams in het kader van COVID-19 worden ingevoegd of gewijzigd met het decreet van 18 december 2020 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19, waarvan de inwerkingtreding ook in voorliggend ontwerp van besluit is opgenomen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van besluit kadert in het beleidsveld “gezondheids- en woonzorg” en gaat over het inhoudelijk structurelement “preventie”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het decreet tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van covid-19 werd op 16 december 2020 goedgekeurd in het Vlaams Parlement en op 18 december 2020 door de Vlaamse Regering bekrachtigd en afgekondigd. Dit ontwerp van besluit regelt de inwerkingtreding van het voormelde decreet en geeft uitvoering aan bepalingen uit het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (hierna het decreet van 21 november 2003 te noemen) en uit het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van het centrale contactonderzoek door een samenwerkingsverband van externe partners, het lokale contactonderzoek door lokale besturen of zorgraden en tot organisatie van de COVID-19-teams in het kader van COVID-19 (hierna het decreet van 29 mei 2020 te noemen) die met het voormelde decreet worden ingevoegd of gewijzigd.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 december 2020.

Het voorontwerp van besluit werd door de Vlaamse Regering op 23 december 2020 principieel goedgekeurd (VR 2020 2312 DOC.1590) met oog op de aanvraag van spoedadvies bij de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna VTC te noemen) en de Raad van State.

Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020/467 van 4 januari 2021. Die aanpassingen hebben de inhoud uiteraard ongewijzigd gelaten.

Op 4 januari 2021 heeft de Raad van State advies 68.613/3 gegeven, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad Van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Het voorontwerp van besluit werd aangepast naar aanleiding van dat advies, dat als bijlage bij dit ontwerp van besluit is gevoegd, maar op enkele opmerkingen kon niet (volledig) worden ingegaan.

Hoewel de Raad van State onder 5.1 en 5.2, ernstige twijfels uit bij de rechtsgrond voor artikel 3, vierde lid, van het ontworpen besluit, blijft die bepaling behouden. Naar aanleiding van die twijfel lijkt het evenwel aangewezen om in de nabije toekomst een decreetsaanpassing, die een expliciete delegatie voor de inhoud van die bepaling voorziet, te overwegen.

In randnummer 7.1 tot en met 7.4 heeft de Raad van State uiteengezet dat niet alleen het advies van de VTC, maar ook dat van de Gegevensbeschermingsautoriteit zou moeten worden ingewonnen vooraleer het te nemen besluit doorgang zou kunnen vinden. Bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer is de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De VTC is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van het voormelde decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies (zie verder) is waarbij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd getoetst aan de AVG.

In randnummer 8 vraagt de Raad van State om in artikel 4, tweede lid, van het ontwerp verduidelijking aan te brengen door te verwijzen naar de procedure voor een vrijstelling en hoe het bewijs daarvan kan worden geleverd. Het eerste aspect wordt meegenomen in de artikelsgewijze bespreking. Door

artikel 4, vierde lid, van het ontwerp zo aan te passen dat wie een vrijstelling geniet omdat hij maar voor een beperkte duur in een hoogrisicogebied is geweest of wie een vrijstelling geniet op basis van de zelfevaluatie die is opgenomen in het Passagier Lokalisatie Formulier op de website van de federale overheid niet meer wordt gevat door de regel dat hij daar het bewijs van voorlegt in het kader van de handhaving van de maatregel, vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, wordt in de mate van het mogelijke aan de andere opmerking tegemoetgekomen.

De VTC heeft op 6 januari 2021 advies nr. 2021/08 gegeven. Naar aanleiding van dat advies werden geen aanpassingen in de tekst aangebracht. Voor die opmerkingen waarin de VTC heeft aanbevolen dat wel te doen, is enige toelichting vereist.

In randnummer 11 van het advies wordt verwezen naar de bespreking van artikel 14 en 15, maar die vergelijking gaat niet op aangezien het agentschap in het kader van artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 alleen verwerkingsverantwoordelijke is voor de doorgifte van de persoonsgegevens. De gemeente is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens die conform het eerste lid werden gedeeld. Dat is een heel andere situatie dan die bij artikel 14 en 15.

Verder verwijst de VTC naar de bespreking van artikel 34/1 in het advies nr. 2020/49 van 17 november 2020. In randnummer 14 van dat advies staat "De VTC adviseert dat er ook in het Ontwerp verduidelijkt wordt welke categorieën van personen, m.a.w. welke categorieën personeelsleden van de gemeente, toegang zullen krijgen tot deze persoonsgegevens. Het moet duidelijk zijn dat dit een zeer beperkt aantal personen moet zijn, bij wiens functie deze taken aansluiten." Er is geen bepaling in die zin opgenomen in het voormelde decreet van 18 december 2020. De Vlaamse Regering heeft geen delegatie om daaromtrent een bepaling op te nemen in een besluit. Aangezien de gemeente zelf de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van de persoonsgegevens met het oog op de handhaving van de maatregelen, vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, door de burgemeester van de hoofdverblijfplaats of een andere gepaste plaats waar die persoon in tijdelijke afzondering gaat, is dat niet onlogisch. Tussen het agentschap en de gemeenten wordt uiteraard wel een protocol gesloten conform artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. In die protocollen wordt wel tegemoetgekomen aan de vraag van de VTC en wordt expliciet opgenomen over welke categorieën van personen het gaat.

Over artikel 4 staat in randnummer 14 van het advies een aanbeveling om te verduidelijken wat de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de vrijstelling inhoudt. Aangezien er geen individuele vrijstellingen worden verleend, is er geen andere verwerking van persoonsgegevens dan die in het kader van de handhaving van de maatregel, vermeld in artikel 47/1 van het voormelde decreet.

Wat de fysieke bezoeken, vermeld in artikel 9 van het ontwerp van besluit, betreft, geeft de VTC in randnummers 19 tot en met 21 enkele opmerkingen mee die moeten worden beantwoord. Die antwoorden zijn ook relevant voor de opmerkingen, vermeld in randnummer 30 en 31. De VTC dringt aan op uitgeschreven regels die de vrijwilligheid bij een fysiek bezoek laten respecteren. Dit is iets waar in het kader van de constante kwaliteitsbewaking via richtlijnen, scripts, bijzondere aandacht aan wordt geschonken. De onduidelijkheid die de VTC ervaart bij randnummer 20 en de aandacht die zij vestigt op belangrijke principes in opmerking 21 resulteren niet in een aanpassing van dit ontwerp van besluit, maar zijn wel het voorwerp van het DPO-track. Daarbij zijn onder andere de technische en organisatorische maatregelen die in dat kader worden uitgewerkt van belang.

Over de technische en organisatorische maatregelen, vermeld in het in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 in te voegen artikel 6/1 en 6/5, vervat in artikel 13 (oorspronkelijk artikel 14 en 18) van het ontwerp, merkt de VTC in randnummer 24 op dat er geen minimale technische maatregelen worden voorgesteld en dat coördinatie cruciaal is om uniformiteit bij de verschillende lokale besturen en zorgraden te bereiken. Het klopt dat er geen minimale technische maatregelen in het ontwerp zijn opgenomen. In praktijk zijn de minimale normen van de KSZ van belang en volgt het

DPO-track dit topic van nabij op. Ook in de verwerkingsovereenkomsten tussen het agentschap en de lokale besturen en zorgraden wordt naar uniformiteit gestreefd. De opmerking in randnummer 25 lijkt onterecht: dat gaat verder dan gegevensuitwisseling, dus is een tekstaanpassing niet vereist.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor een algemene toelichting bij dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering die bij het voorontwerp werd gevoegd met het oog op de principiële goedkeuring (VR 2020 2312 DOC.1590/1).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een uitgebreide toelichting bij de artikelen van dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering die bij het voorontwerp werd gevoegd met het oog op de principiële goedkeuring (VR 2020 2312 DOC.1590/1). In wat volgt, komen alleen de grote principes en enkele wijzigingen naar aanleiding van de verkregen adviezen aan bod.

HOOFDSTUK 1. UITVOERING VAN ARTIKEL 34/1, TWEEDE LID, EN ARTIKEL 47/1 VAN HET DECREET VAN 21 NOVEMBER 2003 BETREFFENDE HET PREVENTIEVE GEZONDHEIDSBELEID

Hoofdstuk 1, dat bestaat uit artikel 1 tot en met 6, geeft uitvoering aan de volgende delegaties die het decreet van 18 december 2020 invoegt in het decreet van 21 november 2003:

- het aanduiden van een verwerkingsverantwoordelijke (artikel 34/1, tweede lid);
- de termijnen van de tijdelijke afzonderingen, vermeld in artikel 47/1 (artikel 47/1, §1, tweede lid, §2, derde lid, §3, derde lid);
- de nadere regels omtrent een vrijstelling van de tijdelijke afzondering of de verplichting om zich bij een COVID-19-testcentrum, triagecentrum of behandelend arts te melden en de beperkte duur, hoe de inschatting over de kans op besmetting gebeurt, en de essentiële redenen waarvoor die tijdelijke afzondering en de verplichting om zich te melden, niet gelden (artikel 47/1, §2, vijfde lid);
- hoe de personen, vermeld in artikel 47/1, §3, eerste lid, kennis krijgen van het feit dat zij een verhoogd risico hebben op COVID-19 (artikel 47/1, §3, vierde lid);
- het verhoogde risico op COVID-19, vermeld in artikel 47/1, §3, eerste lid (artikel 47/1, §3, vijfde lid).

Een procedure voor een vrijstelling wordt niet uitgewerkt in artikel 4: een vrijstelling geldt automatisch als aan de voorwaarde is voldaan. Belangrijk is wel dat in artikel 4, vierde lid, van het ontwerp van besluit naar aanleiding van het advies van de Raad van State nu is voorzien dat alleen een persoon die conform artikel 47/1, §2, vierde lid, 3°, van het voormelde decreet, vrijgesteld is van de tijdelijke afzondering, vermeld in artikel 47/1, §2, eerste lid, van het voormelde decreet, en van de verplichting om zich bij een COVID-19-testcentrum, een triagecentrum of zijn behandelende arts te melden, vermeld in artikel 47/1, §2, tweede lid, van het voormelde decreet, het bewijs daarvan voorlegt in het kader van de handhaving van de maatregel, vermeld in artikel 47/1 van het voormelde decreet. Die bepaling is dus alleen van toepassing op personen die om essentiële redenen in een hoogrisicogebied zijn geweest.

HOOFDSTUK 2. WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 12 JUNI 2020 TOT UITVOERING VAN HET DECREET VAN 29 MEI 2020 TOT ORGANISATIE VAN DE MELDINGSPLICHT EN HET CONTACTONDERZOEK IN HET KADER VAN COVID-19

Hoofdstuk 2, dat bestaat uit artikel 7 tot en met 14, geeft uitvoering aan de volgende delegaties die het decreet van 18 december 2020 voorziet in het decreet van 29 mei 2020:

- het aanduiden van een verwerkingsverantwoordelijke (artikel 6, tweede lid);
- de technische en organisatorische maatregelen die de lokale besturen of de zorgraden moeten treffen (artikel 6, zesde lid);
- de nadere regels voor de organisatie van lokale contactcentra (artikel 6/1, tweede lid);
- het aanwijzen van een bevoegde entiteit die de persoonsgegevens, vermeld in artikel 6/2, §2, eerste lid, punt 1° tot en met 5°, en het tweede lid, punt 1° tot en met 3°, aan de zorgraden bezorgt (artikel 6/2, §2, vierde lid);
- het aanduiden van een verwerkingsverantwoordelijke (artikel 6/2, §2, achtste lid);
- de technische en organisatorische maatregelen die de zorgraden moeten treffen (artikel 6/2, §2, tiende lid).

Artikel 11 en 12 van het voorontwerp, die zouden verduidelijken in artikel 4 en 5 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 dat het in die bepalingen over het centrale contactcentrum gaat, werden naar aanleiding van het wetgevingstechnisch en taalkundig advies samengevoegd. Dat heeft tot gevolg dat de bepalingen na artikel 11 worden vernummerd in voorliggend ontwerp van besluit. Het eerdere artikel 13 is bijgevolg artikel 12 in het huidige ontwerp.

In het ontworpen artikel 14, dat artikel 13 is geworden, worden het eerder voorziene artikel 14 tot en met 18 naar aanleiding van het wetgevingstechnisch en taalkundig advies samengevoegd. Met een artikel worden een artikel 6/1 tot en met 6/5 ingevoegd in het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020.

Artikel 19 uit het voorontwerp is artikel 14 geworden.

HOOFDSTUK 3. SLOTBEPALINGEN

Hoofdstuk 3, dat bestaat uit vernummerd artikel 15 en 16, bevat de slotbepalingen: de inwerkingtreding van het decreet van 18 december 2020 en dit ontwerp van besluit, alsook de uitvoeringsbepaling. Dat een deel van het voormelde decreet en dit ontwerp van besluit retroactief in werking treden, is volgens de Raad van State verantwoord: "In dit specifieke geval en gelet op de uitzonderlijke omstandigheden waarmee de overheid werd geconfronteerd in de strijd tegen de COVID-19-pandemie, kan de noodzaak van een dergelijke regularisatie voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang weliswaar worden aanvaard, maar enkel in zoverre de betrokken bepalingen ook daadwerkelijk sporen met het optreden van de instanties die instaan voor de contactopsporing en met de wijze waarop persoonsgegevens in dat verband werden verwerkt."

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerpbesluit heeft op zich geen budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 december 2020.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft op zich geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34/1, tweede lid, en artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 kan definitief worden goedgekeurd en vervolgens worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34/1, tweede lid, en artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19;
2. de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE